

[Lasse Budtz]

økonomisk velbjærgede, og at de oplevelser og glæder, som kunsten og kulturen giver, forbeholdes en meget lille kreds.

Noget kunne tyde på, at regeringen lader sin politik lede af Gallup, for denne institution har i en undersøgelse ment at kunne påvise, at 56 pct. af befolkningen mener, at man godt kan spare på forsvaret og kulturen.

Nu er der rent faktisk næsten intet at spare på kulturen, fordi budgetterne er så små, men det gøres alligevel, så det kan være, at Niels Matthiasen havde ret, da han allerede i 1978 i en redegørelse til folketinget sagde, at efter hans opfattelse var der brug for en klar beskrivelse af det principielle grundlag for kulturpolitik. Det har noget at gøre med ytringsfrihed og med decentralisering og kulturelt demokrati.

Heller ikke socialdemokratiet har åbenbart været dygtigt nok til at fortælle befolkningen, hvilke vidunderlige muligheder kulturen rummer. Den skal ikke være for de få og de rige, den skal ikke selv være fin, men skal selvfølgelig alligevel have mulighed for at forældes. Den skal først og fremmest ikke styres, ikke af partierne og ikke af kapitalen, men måske dog nok af folk selv.

Forbrugerne skal vide, at der er et tilbud, men regeringens spareplaner forringer betydeligt tilbuddene og muligheden for at fortælle, at de eksisterer. For at hindre, at kultur ikke kun er for en elite og frembragt af en elite, som ministeren åbenbart er indstillet på at støtte, skal tilbuddene gøres brede, og kunstnerne skal have hjælp, hvor der er et rimeligt grundlag og behov, også af hensyn til de modtagende.

Ministeren har som bekendt sagt, at man ikke skal klatte pengene væk til en hel masse græsrodsbevægelser, men til eliten, til dem, der har vist, at de kan præstere noget. Det er formynderi, så det batter. Faktisk er en prioritering af ministeriets egne områder også formynderi, men selvfølgelig halter nogle af områderne økonomisk mere end andre.

Personlig foretrækker jeg en prioritering i forhold til andre ministerier, så kulturen slipper.

Ministeren sagde selv i aftes i radioen, at det jo faktisk er nul og niks, vi bruger på kulturen, når vi sammenligner med andre områder. En bevarelse af alene kulturministeriets budgetter er i virkeligheden også det samme som en beskyttelse af mindretallene.

Jeg fristes til at sige, at min gamle kærlighed bibliotekerne måske er den kulturinstitution, der rammes hårdest, skønt netop bibliotekerne er en slag grundstamme i dansk kulturliv og i hvert fald i sin hidtidige form nok den aller mest demokratiske. Beskæringen af bloktilskuddene omfattede en besparelse på 8 mill. kr. for bibliotekerne, og man foreslog kommunerne at indskrænke arrangementerne og åbningstiderne, men udviklingen har vist, at man rent faktisk har sparet 62 mill. kr., hvoraf de 40 mill. kr. på personalet.

Filialer og bogbuser nedlægges, det opøgende arbejde skæres væk, musikbiblioteker forsvinder, og indkøbene begrænses. Det sidste er særlig alvorligt, for det nedskærer antallet af udgifter og begrænser alle slags forfatteres skabende indsats.

Syge og handicappede modtager ikke besøgende, der tilbyder bøger, i det omfang det er gjort tidligere; børnene betaler bøder, og børnene er endog bibliotekernes mest trofaste brugere.

Det går ganske enkelt ikke, og jeg skal være så venlig at sige til ministeren, at jeg faktisk ikke tror, hun har hjertet med sig i denne sag. Hun må gøre vrøvl over for de antikulturelle økonomiske ministre. Hun kan i hvert fald ikke klare sig med at sige, at det hele er kommunerne skyld. De er gået for langt. Ja men det er de som følge af regeringens samlede økonomiske politik og i denne forbindelse selvfølgelig beskæringen af bloktilskuddene. Oven i købet har ministeren meddelt, at de lovede bidrag til forskningsbibliotekerne skal fremskaffes ved hjælp af besparelser på folkebiblioteksområdet. Det er simpelt hen for groft. Igen går det ud over de mindrebemidlede. Det er asocialt.

Men situationen er faktisk langt værre, end jeg her har skitseret det, for regeringen vil gennemføre yderligere besparelser på pengene til kommunerne. Teatrene, især de opøgende teatre og/eller egnsteatrene er allerede ramt, og når kommunerne skal spare yderligere, kan man være fuldstændig forvisset om, at de kommunale og amtskommunale tilskud til forskellige teatre vil komme til at holde for. Men derved nedskæres også statens bidrag, for de to ting følges ad ifølge lovgivningen.

Der tales om en beskæring og en omlægning af abonnementsordningerne – ministeren har gentaget det her – ordninger, der el-